

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1989

Vyhlásené: 28.11.1989 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1990 do: 31.12.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

129

ZÁKON

z 15. novembra 1989

**o rozpočtovej sústave Československej socialistickej republiky a o
pravidlách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami (rozpočtové
pravidlá)**

Federálne zhromaždenie Československej socialistickej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

I. ČASŤ

ROZPOČTOVÁ SÚSTAVA ČESKOSLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY A VZŤAHY MEDZI ŠTÁTNYM ROZPOČTOM FEDERÁCIE A ŠTÁTNYMI ROZPOČTAMI ČESKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY A SLOVENSKEJ SOCIALISTICKEJ REPUBLIKY

§ 1

Rozpočtová sústava Československej socialistickej republiky

(1) Rozpočtovú sústavu Československej socialistickej republiky tvoria štátny rozpočet federácie, štátny rozpočet Českej socialistickej republiky a štátny rozpočet Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „štátne rozpočty republík“), rozpočty národných výborov, rozpočty federálnych účelových fondov a štátnych účelových fondov Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „štátne účelové fondy republík“).

(2) Pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami sa v rozpočtovej sústave Československej socialistickej republiky (ďalej len „rozpočtová sústava“) uplatňuje jednotná finančná a rozpočtová politika zameraná na aktívny vplyv financií pri zabezpečovaní efektívnosti a rovnováhy hospodárskeho a sociálneho rozvoja.

(3) Tvorba a použitie finančných prostriedkov centralizovaných rozpočtovou sústavou sa plánuje v rozpočtových výhladoch na päťročné obdobie a v rozpočtoch (štátnom rozpočte federácie, štátnych rozpočtoch republík, rozpočtoch národných výborov a rozpočtoch federálnych účelových fondov a štátnych účelových fondov republík) na obdobie kalendárneho roka; kontroluje sa každoročne v záverečných účtoch (štátnom záverečnom účte federácie, štátnych záverečných účtoch republík, záverečných účtoch národných výborov a záverečných účtoch federálnych účelových fondov a štátnych účelových fondov republík).

(4) Integrujúcu funkciu v rámci rozpočtovej sústavy plní v súlade s úlohami komplexného štátneho plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Československej socialistickej republiky (ďalej len „štátny plán“) štátny rozpočet federácie. Musí byť zdôvodnený prehľadom údajov o celkovom rozpočtovom a finančnom hospodárení v rozpočtovej sústave, a to aj v územnom priereze za Českú socialistickú republiku a za Slovenskú socialistickú republiku (ďalej len „prehľad o súhrne štátnych rozpočtov“).

(5) V rozpočtovej sústave sa uplatňuje jednotné triedenie príjmov a výdavkov, ako aj jednotný spôsob evidencie o ich plnení. Ustanovuje ich vykonávací predpis.

§ 2

Tvorba a použitie finančných prostriedkov centralizovaných rozpočtovou sústavou musia byť koordinované na podklade úhrnného finančného plánu s menovým plánom a s predpokladaným vývojom finančného hospodárenia podnikov.

§ 3

Vzťahy medzi príjmami štátneho rozpočtu federácie a štátnych rozpočtov republík

(1) Vzťahy medzi príjmami štátneho rozpočtu federácie a štátnych rozpočtov republík sa ustanovujú

- a) rozdelením príjmov z daní, odvodov a poplatkov v rámci rozpočtovej sústavy podľa tohto zákona (§ 10) a podľa osobitných zákonov,¹⁾
- b) účelovými a globálnymi dotáciami poskytovanými zo štátneho rozpočtu federácie do štátnych rozpočtov republík.

(2) Na plánované vyrovnanie rozpočtových zdrojov republík sa používajú globálne dotácie zo štátneho rozpočtu federácie a podiely na výnose dane z obratu.

§ 4

Účelové dotácie zo štátneho rozpočtu federácie do štátnych rozpočtov republík

(1) Účelové dotácie sa poskytujú republikám na vybrané investičné a neinvestičné potreby, ktoré zabezpečujú komplexný a proporcionálny rozvoj jednotnej československej ekonomiky, a na obranu a bezpečnosť Československej socialistickej republiky.

(2) Potreby, na ktoré sa poskytujú účelové dotácie, podmienky ich poskytovania, sadzby a výška účelových dotácií sú na päťročné obdobie určené rozpočtovým výhľadom federácie a pre príslušný rok spresnené zákonom o štátnom rozpočte federácie (ďalej len „rozpočtový zákon“). Ak vznikne v priebehu roku vyššia potreba týchto dotácií, než je zabezpečená rozpočtovým zákonom v štátnom rozpočte federácie, postupuje sa pri jej úhrade podľa § 17 ods. 3.

(3) Účelové dotácie sa poskytujú v priebehu roka do štátnych rozpočtov republík v nadväznosti na skutočné čerpanie výdavkov, na ktoré sú určené, a podliehajú ročnému zúčtovaniu so štátnym rozpočtom federácie. Účelové dotácie možno použiť iba na účely, na ktoré sa poskytli, a to pri dodržaní ustanovených podmienok.

§ 5

Globálne dotácie zo štátneho rozpočtu federácie do štátnych rozpočtov republík

(1) Celkové sumy globálnych dotácií sú na päťročné obdobie určené rozpočtovým výhľadom federácie a pre príslušný rok spresnené rozpočtovým zákonom.

(2) Globálne dotácie sa poskytujú v priebehu roka do štátnych rozpočtov republík postupne až do výšky schválenej rozpočtovým zákonom. Výška globálnej dotácie v jednotlivých mesiacoch rozpočtového roka sa určí dohodou medzi federálnym ministerstvom financií a ministerstvami financií, cien a miezd republík.

II. ČASŤ**ROZPOČTOVÉ VÝHLADY A PREHLAD O SÚHRNE ROZPOČTOVÝCH VÝHLADOV****§ 6**

(1) Rozpočtový výhľad federácie a rozpočtové výhľady Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky (ďalej len „rozpočtové výhľady republík“) a prehľad o ich súhrne za Československú socialistickú republiku (ďalej len „prehľad o súhrne rozpočtových výhľadov“) sú základnými nástrojmi finančnej a rozpočtovej politiky na päťročné obdobie; rozpočtový výhľad federácie a prehľad o súhrne rozpočtových výhľadov nadväzujú na základné úlohy a ciele päťročného štátneho plánu.

(2) Rozpočtový výhľad federácie a prehľad o súhrne rozpočtových výhľadov obsahujú najmä

- a) konkretizáciu zásad finančnej a rozpočtovej politiky,
- b) zásady dotačnej a odpisovej politiky,
- c) objem príjmov a výdavkov a rozhodujúce príjmové a výdavkové položky rozpočtovej sústavy v druhovom aj organizačnom členení,
- d) objem a režim dotácií medzi jednotlivými článkami rozpočtovej sústavy a plánovaný podiel republík na výnose dane z obratu,
- e) rozsah rozpočtových rezerv,
- f) finančné normatívy a limity pre štátne organizácie, pokiaľ nie sú ustanovené štátnym plánom, a sadzby a výšku jednotlivých investičných a neinvestičných dotácií na podporu celospoločenských priorít.

(3) Návrh rozpočtového výhľadu federácie vypracúva Federálne ministerstvo financií v spolupráci so Štátnou plánovacou komisiou a Štátnou bankou československou. Zároveň vypracúva v spolupráci s ministerstvami financií, cien a miezd republík prehľad o súhrne rozpočtových výhľadov, a to aj v územnom priereze za Českú socialistickú republiku a za Slovenskú socialistickú republiku. Návrh rozpočtového výhľadu federácie v spolupráci so Štátnou plánovacou komisiou a prehľad o súhrne rozpočtových výhľadov predkladá Federálne ministerstvo financií vláde Československej socialistickej republiky, ktorá si k nim vyžiada stanoviská vlád Českej socialistickej republiky a Slovenskej socialistickej republiky. Vláda Československej socialistickej republiky predkladá základné ukazovatele rozpočtového výhľadu federácie na schválenie Federálnemu zhromaždeniu; zároveň mu predkladá aj prehľad o súhrne rozpočtových výhľadov.

(4) Rozpočtové výhľady republík musia byť v súlade so schválenými základnými ukazovateľmi rozpočtového výhľadu federácie.

§ 7**Riadenie prác na zostavení rozpočtového výhľadu federácie a prehľadu o súhrne rozpočtových výhľadov**

(1) Federálne ministerstvo financií riadi práce na zostavení rozpočtového výhľadu federácie a prehľadu o súhrne rozpočtových výhľadov. Usmerňuje práce na zostavení rozpočtových výhľadov republík po metodickej stránke. Ustanovuje po prerokovaní s ministerstvami financií, cien a miezd republík rozsah podkladov predkladaných ministerstvami financií, cien a miezd republík, ktoré sú potrebné pre zostavenie prehľadu o súhrne rozpočtových výhľadov, a určuje spôsob ich predkladania.

(2) Federálne ústredné orgány a orgány vykonávajúce správu federálnych účelových fondov sú povinné predložiť Federálnemu ministerstvu financií údaje potrebné pre zostavenie návrhu

rozpočtového výhľadu federácie a prehľadu o súhrne rozpočtových výhľadoch. Rozsah podkladov a spôsob ich predkladania ustanoví vykonávací predpis.

§ 8

Vzťah ročných rozpočtov k rozpočtovému výhľadu federácie

Štátne rozpočty federácie vychádzajú z rozpočtového výhľadu federácie a spresňujú rozpočtovú politiku, úlohy a proporcie rozpočtového výhľadu federácie podľa potrieb usmerňovania vývoja ekonomiky v príslušnom roku.

III. ČASŤ

ŠTÁTNY ROZPOČET FEDERÁCIE A PREHLAD O SÚHRNE ŠTÁTNYCH ROZPOČTOV

§ 9

Zostavenie štátneho rozpočtu federácie a prehľadu o súhrne štátnych rozpočtov

(1) Návrh štátneho rozpočtu federácie vypracúva Federálne ministerstvo financií a predkladá ho vláde Československej socialistickej republiky. Zároveň vypracúva v spolupráci s ministerstvami financií, cien a miezd republík prehľad o súhrne štátnych rozpočtov a predkladá ho súčasne s úhrnným finančným plánom zostaveným v spolupráci so Štátnou plánovacou komisiou a Štátnou bankou československou vláde Československej socialistickej republiky. Vláda Československej socialistickej republiky predkladá štátny rozpočet federácie na schválenie Federálnemu zhromaždeniu; zároveň mu predkladá aj prehľad o súhrne štátnych rozpočtov.

(2) Federálne ministerstvo financií riadi práce na zostavení štátneho rozpočtu federácie a prehľadu o súhrne štátnych rozpočtov. Usmerňuje práce na zostavení štátnych rozpočtov republík po metodologickej stránke. Ustanovuje po prerokovaní s ministerstvami financií, cien a miezd republík rozsah podkladov predkladaných ministerstvami financií, cien a miezd republík a určuje spôsob ich predkladania.

(3) Federálne ústredné orgány a orgány vykonávajúce správu federálnych účelových fondov sú povinné predložiť Federálnemu ministerstvu financií údaje potrebné pre zostavenie návrhu štátneho rozpočtu federácie a prehľadu o súhrne štátnych rozpočtov. Rozsah podkladov a spôsob ich predkladania ustanoví vykonávací predpis.

(4) Federálne ministerstvo financií zabezpečuje uverejnenie údajov o schválenom štátnom rozpočte federácie a prehľade o súhrne štátnych rozpočtov, ako aj o ich plnení.

§ 10

Príjmy štátneho rozpočtu federácie

Príjmom štátneho rozpočtu federácie sú

- a) príjmy federálnych ústredných orgánov, ako aj príjmy rozpočtových organizácií a odvody príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- b) dane a odvody od organizácií v pôsobnosti Federálneho ministerstva národnej obrany a Federálneho ministerstva vnútra, pokiaľ osobitný predpis²⁾ neustanovuje inak,
- c) dane a odvody, okrem odvodov z objemu miezd a odmien, od organizácií v pôsobnosti ostatných federálnych orgánov, pokiaľ osobitný predpis²⁾ neustanovuje inak,
- d) dane a odvody od subjektov so sídlom v cudzine, od podnikov so zahraničnou majetkovou účasťou a od organizácií s medzinárodným prvkom, pokiaľ osobitný predpis²⁾ neustanovuje inak,
- e) daň z obratu, okrem podielov štátnych rozpočtov republík a na jej výnose ustanovené rozpočtovým zákonom na základe rozpočtového výhľadu federácie,

- f) poplatky platené v súvislosti s výkonom pôsobnosti štátnych orgánov federácie,³⁾ s výnimkou poplatkov platených kolkovými známami,
- g) splátky vládnych úverov poskytnutých do zahraničia,
- h) prípadné plánované použitie úverových zdrojov,
- i) clo,
- j) ďalšie príjmy ustanovené zákonom.

§ 11

Výdavky štátneho rozpočtu federácie

Zo štátneho rozpočtu federácie sa uhrádzajú

- a) výdavky na činnosť federálnych ústredných orgánov a rozpočtových a príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- b) účelové a globálne dotácie do štátnych rozpočtov republík,
- c) dotácie a návratné finančné výpomoci poskytované organizáciám v pôsobnosti federácie, s výnimkou rozpočtových a príspevkových organizácií,
- d) vládne úvery a prostriedky na hospodársku pomoc poskytované do zahraničia,
- e) splátky úverových zdrojov prijatých štátnym rozpočtom federácie,
- f) ďalšie výdavky ustanovené zákonom.

§ 12

Rozpočty federálnych ústredných orgánov

(1) Súčasťou štátneho rozpočtu federácie sú rozpočty federálnych ústredných orgánov. Rozpočty federálnych ústredných orgánov obsahujú ich vlastné rozpočtové príjmy a výdavky, príjmy a výdavky rozpočtových organizácií a príspevky, prípadne odvody príspevkových organizácií v ich pôsobnosti. Rozpočty federálnych ústredných orgánov obsahujú tiež dotácie zo štátneho rozpočtu federácie pre štátne organizácie s výnimkou rozpočtových a príspevkových organizácií (ďalej len „štátne podniky a iné štátne organizácie“) v ich pôsobnosti.

(2) K návrhom svojich rozpočtov, k správam o ich plnení a ku svojim záverečným účtom prikladajú federálne ústredné orgány prehľad o celkových finančných vzťahoch štátnych podnikov a iných štátnych organizácií vo svojej pôsobnosti k štátnemu rozpočtu federácie.

§ 13

(1) Výšku príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu federácie včítane účelov a objemov dotácií zo štátneho rozpočtu federácie do štátnych rozpočtov republík ustanovuje pre každý rok Federálne zhromaždenie rozpočtovým zákonom.

(2) Ak sa na úhradu plánovaných potrieb štátneho rozpočtu federácie bude navrhovať použitie úverových zdrojov, prerokuje Federálne ministerstvo financií so Štátnou bankou československou rozsah možného krytia úverom zo zdrojov menového plánu, okruh potrieb, na ktoré sa úver požaduje, lehoty jeho splatnosti a úverové podmienky.

(3) Rozsah a formu prijatia úverových zdrojov, ako aj postup ich splácania schvaľuje Federálne zhromaždenie v rozpočtovom zákone.

§ 14

(1) Štátny rozpočet federácie a štátne rozpočty republík sa vypracúvajú súbežne.

(2) Finančné dôsledky dodatočných rozhodnutí vlády Československej socialistickej republiky nad rámec štátneho rozpočtu federácie sa riešia v štátnom rozpočte federácie.

§ 15

Poskytovanie dotácií zo štátneho rozpočtu federácie organizáciám

(1) Dotácie zo štátneho rozpočtu federácie sa poskytujú

- a) organizáciám v pôsobnosti federálnych ústredných orgánov zo štátneho rozpočtu federácie,
- b) organizáciám v pôsobnosti republikových orgánov prostredníctvom štátnych rozpočtov republík.

(2) Dotácie sa poskytujú účelovo na konkrétne akcie alebo na vopred určené okruhy potrieb za podmienok ustanovených na základe zásad dotačnej politiky vykonávacím predpisom.

(3) Ak to rozsah a charakter dotácie vyžaduje, najmä v prípade štátnych zákazok, predloží vláda Československej socialistickej republiky pri prerokúvaní štátneho rozpočtu federácie návrh na jej poskytnutie na menovité schválenie Federálnemu zhromaždeniu, ktorému sa tiež podáva správa o tom, ako sa dotácia použila.

§ 16

Rezervy štátneho rozpočtu federácie

(1) Na zabezpečenie rozpočtového hospodárenia sa na krytie nevyhnutných a nepredvídaných výdavkov, ktoré nemožno zabezpečiť v rozpočtoch federálnych ústredných orgánov, vytvárajú v štátnom rozpočte federácie rezervy, ktoré slúžia aj na krytie úbytku rozpočtových príjmov.

(2) Rezervy štátneho rozpočtu federácie tvoria rozpočtová rezerva vlády Československej socialistickej republiky a účelové rezervy.

(3) Výšku rozpočtovej rezervy vlády Československej socialistickej republiky a účelových rezerv, s ktorými hospodári vláda Československej socialistickej republiky, schvaľuje Federálne zhromaždenie v rámci štátneho rozpočtu federácie. O hospodárení s rozpočtovou rezervou vlády Československej socialistickej republiky a účelovými rezervami podáva vláda Československej socialistickej republiky správu Federálnemu zhromaždeniu v rámci správ o plnení štátneho rozpočtu federácie.

(4) Vláda Československej socialistickej republiky môže ustanoviť, aby v rozsahu a za podmienok ňou ustanovených rozhodoval o použití prostriedkov rozpočtovej rezervy vlády Československej socialistickej republiky a účelových rezerv v jednotlivých prípadoch minister financií Československej socialistickej republiky, prípadne minister financií Československej socialistickej republiky, po dohode s príslušným členom vlády Československej socialistickej republiky. Tým nie sú dotknuté osobitné predpisy o použití rezerv.⁴⁾

§ 17

(1) Vláda Československej socialistickej republiky zodpovedá Federálnemu zhromaždeniu za hospodárenie s prostriedkami štátneho rozpočtu federácie.

(2) Vláda Československej socialistickej republiky môže v priebehu roka, ak to vyžaduje zabezpečenie cieľov hospodárskej politiky, určiť viazanie rozpočtových prostriedkov federácie. Tieto prostriedky možno uvoľniť iba s jej súhlasom.

(3) Vláda Československej socialistickej republiky alebo na základe jej splnomocnenia minister financií Československej socialistickej republiky môže povoliť uskutočnenie výdavku

nevyhnutného pre hospodárenie federácie a nezabezpečeného v štátnom rozpočte federácie, pokiaľ ho nemožno kryť z rozpočtu federálneho ústredného orgánu, ak zabezpečí jeho úhradu vyššími príjmami alebo úsporami na iných výdavkoch v štátnom rozpočte federácie alebo odsunutím iného, menej naliehavého výdavku, prípadne z rezerv štátneho rozpočtu federácie. Obdobne možno povoliť zníženie niektorého príjmu štátneho rozpočtu federácie. O týchto opatreniach informuje vláda Československej socialistickej republiky Federálne zhromaždenie v rámci správ o plnení štátneho rozpočtu federácie.

§ 18

Rozpočtové provizorium

(1) Ak nebude rozpočtový zákon na príslušný rok schválený pred 1. januárom rozpočtového roka, spravuje sa rozpočtové hospodárenie v čase od 1. januára rozpočtového roka do vyhlásenia rozpočtového zákona pre tento rok (ďalej len „rozpočtové provizorium“) podľa návrhu štátneho rozpočtu federácie prerokovaného vo vláde Československej socialistickej republiky.

(2) Ak návrh štátneho rozpočtu federácie neprerokuje vláda Československej socialistickej republiky do 1. januára rozpočtového roka, urobí vláda Československej socialistickej republiky s predchádzajúcim súhlasom Federálneho zhromaždenia nevyhnutné opatrenia na zabezpečenie rozpočtového hospodárenia v čase rozpočtového provizória.

(3) Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené v čase rozpočtového provizória sa zúčtujú na štátny rozpočet federácie po jeho vyhlásení.

IV. ČASŤ

ZÁSADY HOSPODÁRENIA S ROZPOČTOVÝMI PROSTRIEDKAMI PODĽA ŠTÁTNEHO ROZPOČTU FEDERÁCIE A ŠTÁTNYCH ROZPOČTOV REPUBLÍK

§ 19

Základom hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami podľa štátneho rozpočtu federácie a štátnych rozpočtov republik je ročný rozpočet.

§ 20

Časové používanie a účelovosť rozpočtových prostriedkov

(1) Rozpočtové prostriedky sa môžu použiť iba do konca rozpočtového roka, a to na účely, na ktoré boli príslušným štátnym rozpočtom určené.

(2) Orgány a organizácie sú povinné dbať, aby sa rozpočtové prostriedky vynakladali hospodárne a efektívne.

(3) Vykonávací predpis ustanoví podmienky, za ktorých ústredné orgány a organizácie v ich pôsobnosti môžu použiť svoje rozpočtové prostriedky na iný účel, než na ktorý boli určené rozpočtom; môže tiež určiť výnimky od časového použitia rozpočtových prostriedkov potrebné na zabezpečenie plynulého hospodárenia a riadneho plnenia záväzkov organizáciami.

§ 21

Úhrada rozpočtovo nezabezpečených potrieb

Ak v priebehu roka vznikne potreba úhrady, ktorá nie je v príslušnom rozpočte organizácie alebo ústredného orgánu zabezpečená, možno ju zabezpečiť

a) hospodárnejším vykonaním iných úloh alebo odsunutím alebo obmedzením niektorej inej, menej naliehavej úlohy, ktoré nie je v rozpore s riadnou činnosťou organizácie alebo ústredného orgánu, a získať tak potrebnú sumu v rámci schválených rozpočtových prostriedkov,

- b) rozpočtovým opatrením,
- c) z rezerv príslušného štátneho rozpočtu.

§ 22

Rozpočtové opatrenia

(1) Rozpočtovými opatreniami sa rozumejú

- a) presuny rozpočtových prostriedkov medzi jednotlivými úlohami v rámci schváleného rozpočtu,
- b) povolené prekročenie schváleného rozpočtu,
- c) viazanie rozpočtových prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu.

(2) Vykonávací predpis ustanoví spôsob vykonávania rozpočtových opatrení pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, najmä ktoré opatrenia môže vykonávať organizácia vo vlastnej právomoci, ktoré so súhlasom nadriadeného orgánu a ktoré so súhlasom Federálneho ministerstva financií alebo príslušného ministerstva financií, cien a miezd republiky.

§ 23

Porušenie rozpočtovej disciplíny

(1) Federálne orgány a organizácie v ich pôsobnosti, orgány republík a organizácie v ich pôsobnosti a federálne účelové fondy a štátne účelové fondy republík, ktoré neoprávnene použijú alebo zadržia prostriedky štátnych rozpočtov alebo federálnych účelových fondov a štátnych účelových fondov republík, zaplatia za každý deň omeškania s odvodom tejto sumy alebo za každý deň neoprávneného použitia im zverených prostriedkov penále vo výške 1 promile zo zadržanej alebo neoprávnené použitej sumy, najviac však do výšky tejto sumy. Zároveň s úhradou penále vrátia zadržané alebo neoprávnene použité sumy v plnej výške do štátneho rozpočtu (fondu).

(2) Penále a vrátenie neoprávnene použitých alebo zadržaných súm uloží rozpočtovej a príspevkovej organizácii nadriadený orgán, ústrednému orgánu Federálne ministerstvo financií alebo príslušné ministerstvo financií, cien a miezd republiky a ostatným organizáciám, príslušná finančná správa.

(3) Ak bolo porušenie rozpočtovej disciplíny podľa odseku 1 zistené na orgánoch alebo v organizáciách ich vnútornou kontrolou a oznámené príslušnému orgánu uvedenému v odseku 2, znižuje sa penále na polovicu.

(4) Penále podľa odsekov 1 a 3, ktoré v jednotlivých prípadoch nepresiahne sumu 100,- Kčs, sa neplatí.

(5) Penále podľa odsekov 1 a 3 nemožno vymáhať po uplynutí desiatich rokov počítaných od konca kalendárneho roka, v ktorom došlo k porušeniu rozpočtovej disciplíny podľa odseku 1.

(6) Federálne ministerstvo financií môže z dôvodu zamedzenia tvrdosti povoliť úľavy z ustanovení odsekov 1 a 3, pokiaľ ide o prostriedky štátneho rozpočtu federácie alebo federálnych účelových fondov.

V. ČASŤ
ZÁSADY HOSPODÁRENIA ROZPOČTOVÝCH A PRÍSPEVKOVÝCH ORGANIZÁCIÍ

§ 24

Zriaďovanie, zmeny a zrušovanie rozpočtových a príspevkových organizácií

(1) Ústredné orgány štátnej správy zriaďujú na plnenie úloh v odbore svojej pôsobnosti⁶⁾ rozpočtové organizácie⁶⁾ alebo príspevkové organizácie.⁷⁾ Ak zriadením a činnosťou týchto organizácií vznikajú nové požiadavky na štátny rozpočet federácie, je na zriadenie potrebný súhlas Federálneho ministerstva financií, a pokiaľ ide o nové požiadavky na štátne rozpočty republík, príslušného ministerstva financií, cien a miezd republiky.

(2) Ústredný orgán štátnej správy (zriaďovateľ) vydá o zriadení organizácie zriaďovaciu listinu, ktorá musí obsahovať

- a) označenie zriaďovateľa,
- b) názov, sídlo organizácie a jej identifikačné číslo; názov musí vylučovať možnosť zámeny s názvami iných organizácií,
- c) vymedzenie základného účelu a tomu zodpovedajúceho predmetu činnosti,
- d) označenie štatutárnych orgánov,
- e) vymedzenie majetku, ku ktorému má organizácia právo hospodárenia,
- f) vymedzenie doby, na ktorú sa organizácia zriaďuje.

(3) Zriaďovateľ je povinný zabezpečiť oznámenie o zriadení organizácie podľa príslušnosti podľa sídla organizácie v Ústrednom vestníku Českej socialistickej republiky alebo v Ústrednom vestníku Slovenskej socialistickej republiky, a to s uvedením údajov podľa odseku 2. Oznamovacia povinnosť neplatí v prípade, že by boli ohrozené záujmy obrany a bezpečnosti štátu.

(4) Ustanovenia odsekov 1 až 3 platia, pokiaľ osobitné predpisy⁸⁾ neustanovujú inak.

(5) Ústredné orgány štátnej správy (zriaďovatelia) môžu zriaďovať alebo zrušovať rozpočtové a príspevkové organizácie a meniť ich podriadenosť i spôsob ich financovania s účinnosťou od 1. januára nasledujúceho roka. Príslušný minister financií môže povoliť v odôvodnených prípadoch iný termín. Delimitácie organizácií vykonávané medzi orgánmi federácie a orgánmi republík sa môžu uskutočniť len po predchádzajúcej dohode týchto orgánov.

Finančné hospodárenie

§ 25

(1) Rozpočtové organizácie hospodária s rozpočtovými prostriedkami svojich rozpočtov príjmov a výdavkov, ktoré im určí príslušný ústredný orgán štátnej správy (zriaďovateľ) v rámci rozpočtu ústredného orgánu. Pre príspevkové organizácie platia finančné vzťahy určené príslušným ústredným orgánom štátnej správy (zriaďovateľom) v rámci rozpočtu ústredného orgánu.

(2) Rozpočtové a príspevkové organizácie sú povinné dbať, aby dosahovali určené príjmy a plnili určené úlohy. Rozpočtové výdavky môžu organizácie používať len na určené účely, do výšky určenej v rozpočte, a to v medziach limitov a záväzných ukazovateľov; možnosť odchýlného postupu je upravená v § 20.

(3) Pri svojom hospodárení nesmú organizácie robiť opatrenia, ktoré nie sú kryté rozpočtom, pokiaľ nie je vopred zabezpečená ich úhrada rozpočtovým opatrením (§ 21 a 22).

(4) Vykonávací predpis ustanoví okruh výdavkov na zdravotnícke, predškolské a ďalšie zariadenia a činnosti, ktoré uhrádzajú rozpočtové a príspevkové organizácie.

§ 26

(1) Rozpočtové a príspevkové organizácie sa usilujú pri svojom finančnom hospodárení o dosiahnutie spoločensky žiadúcich úspor, prípadne prekračovanie svojich príjmov.

(2) Na posilnenie hmotnej zainteresovanosti na splnení určených úloh v potrebnej kvalite a na zvýšenie záujmu o hospodárnosť môžu rozpočtové a príspevkové organizácie vytvárať za podmienok ustanovených vykonávacím predpisom vydaným v súlade so zásadami finančného hospodárenia rozpočtových a príspevkových organizácií osobitné fondy; zostatky týchto fondov koncom roka neprepadajú. Zásady finančného hospodárenia rozpočtových a príspevkových organizácií ustanoví vláda Československej socialistickej republiky.

VI. ČASŤ KONTROLA ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA

§ 27

Kontrolu plnenia štátneho rozpočtu federácie vykonáva vláda Československej socialistickej republiky a predkladá Federálnemu zhromaždeniu najmenej raz za rok správy o jeho plnení spolu s informáciami o výsledkoch hospodárenia v rozpočtovej sústave.

§ 28

Federálne ministerstvo financií vypracúva v priebehu roka v súčinnosti s ministerstvami financií, cien a miezd republík rozborový vývoj finančného hospodárenia v Československej socialistickej republike a informuje o nich vládu Československej socialistickej republiky.

§ 29

(1) Federálne ministerstvo financií vykonáva v súčinnosti s ministerstvami financií, cien a miezd republík kontrolu čerpania a využívania účelových dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu federácie do štátnych rozpočtov republík.

(2) Federálne ministerstvo financií vykonáva kontrolu hospodárenia s prostriedkami štátneho rozpočtu federácie na federálnych ústredných orgánoch a vo federálnych účelových fondoch. Kontrolu platieb, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu federácie, a dotácií poskytovaných zo štátneho rozpočtu federácie v organizáciách v pôsobnosti federálnych ústredných orgánov vykonávajú miestne príslušné finančné správy; v prípade potreby môže tieto kontroly vykonať priamo Federálne ministerstvo financií.

VII. ČASŤ ŠTÁTNY ZÁVEREČNÝ ÚČET FEDERÁCIE A PREHLAD O SÚHRNE ŠTÁTNYCH ZÁVEREČNÝCH ÚČTOV

§ 30

Zostavenie štátneho záverečného účtu federácie a prehľadu o súhrne štátnych záverečných účtov

(1) Štátny záverečný účet federácie obsahuje výsledky hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami štátneho rozpočtu federácie za príslušný rozpočtový rok.

(2) Federálne ministerstvo financií zostavuje návrh štátneho záverečného účtu federácie a predkladá ho vláde Československej socialistickej republiky. Súčasne vypracúva v spolupráci s ministerstvami financií, cien a miezd republík a predkladá vláde Československej socialistickej republiky prehľad o súhrne štátnych záverečných účtov za Československú socialistickú republiku (ďalej len „prehľad o súhrne štátnych záverečných účtov“), ktorý obsahuje finančné výsledky celkového hospodárenia v rozpočtovej sústave, a to aj v územnom priereze za Českú socialistickú republiku a za Slovenskú socialistickú republiku. Vláda Československej socialistickej republiky predkladá návrh štátneho záverečného účtu federácie na schválenie Federálnemu zhromaždeniu; súčasne mu predkladá prehľad o súhrne štátnych záverečných účtov.

(3) Federálne ministerstvo financií riadi práce na zostavení štátneho záverečného účtu federácie a prehľadu o súhrne štátnych záverečných účtov. Usmerňuje práce na zostavení štátnych záverečných účtov republík po metodickej stránke. Ustanovuje po proročení s ministerstvami financií, cien a miezd republík rozsah podkladov predkladaných ministerstvami financií, cien a miezd republík a určuje spôsob ich predkladania.

(4) Federálne ústredné orgány a orgány vykonávajúce správu federálnych účelových fondov sú povinné predložiť Federálnemu ministerstvu financií údaje potrebné pre zostavenie návrhu štátneho záverečného účtu federácie a prehľadu o súhrne štátnych záverečných účtov. Rozsah podkladov a spôsob ich predkladania ustanoví vykonávací predpis.

§ 31

Záverečné účty federálnych ústredných orgánov

Federálne ústredné orgány zostavujú záverečný účet o výsledkoch svojho ročného rozpočtového hospodárenia.

§ 32

Vláda Československej socialistickej republiky predkladá Federálnemu zhromaždeniu návrh na použitie prebytku štátneho záverečného účtu federácie alebo na spôsob úhrady jeho schodku.

§ 33

Štátny záverečný účet federácie a štátne záverečné účty republík sa vypracúvajú súbežne.

VIII. ČASŤ

ŠTÁTNE FINANČNÉ AKTÍVA A PASÍVA FEDERÁCIE

§ 34

(1) Štátne finančné aktíva federácie sú prostriedky vytvorené z výsledkov rozpočtového hospodárenia minulých rokov a z ďalších finančných operácií federácie. Štátne finančné pasíva federácie sú záväzky z minulých rokov.

(2) Evidenciu štátnych finančných aktív a pasív federácie vedie Federálne ministerstvo financií.

(3) O stave, pohybe a zložení štátnych finančných aktív a pasív federácie podáva vláda Československej socialistickej republiky správu Federálnemu zhromaždeniu pri predkladaní návrhu štátneho záverečného účtu federácie.

§ 35

Štátne finančné prostriedky z výsledkov rozpočtového hospodárenia federácie z minulých rokov možno použiť iba so súhlasom Federálneho zhromaždenia. Prostriedky z ďalších finančných operácií federácie možno použiť iba so súhlasom vlády Československej socialistickej republiky.

**IX. ČASŤ
FEDERÁLNE ÚČELOVÉ FONDY****§ 36**

Pre financovanie osobitne určených úloh a správu prostriedkov pre ne určených môže byť zákonom Federálneho zhromaždenia zriadený samostatný federálne účelový fond. Rozsah činnosti federálneho účelového fondu ustanoví podrobnejšie štatút, ktorý schvaľuje vláda Československej socialistickej republiky. Správu tohto fondu vykonáva orgán ustanovený zákonom.

§ 37

(1) Pokiaľ zákon o zriadení federálneho účelového fondu neustanoví inak,

- a) orgán, ktorý vykonáva správu federálneho účelového fondu, vypracúva a federálnemu ministerstvu financií pre každý rozpočtový rok predkladá návrh rozpočtu príjmov a výdavkov a prehľad pohľadávok a záväzkov tohto fondu,
- b) rozpočet federálneho účelového fondu je zapojený na štátny rozpočet federácie len svojimi finančnými vzťahmi,
- c) federácia neručí za záväzky federálnych účelových fondov a tieto fondy neručia za záväzky federácie.

(2) Rozpočty federálnych účelových fondov sú prílohou štátneho rozpočtu federácie; záverečné účty týchto fondov sú prílohou štátneho záverečného účtu federácie.

**X. ČASŤ
VŠEOBECNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA****§ 38****Zisťovanie rozpočtových dôsledkov právnych predpisov a iných opatrení**

(1) Pri návrhoch všeobecne záväzných právnych predpisov, opatreniach vlády Československej socialistickej republiky, Českej socialistickej republiky, Slovenskej socialistickej republiky a iných opatreniach ústredných orgánov, ako aj opatreniach federálnych účelových fondov a štátnych účelových fondov republík musí navrhovateľ uviesť a odôvodniť hospodárske a finančné dôsledky pre rozpočtovú sústavu spolu s návrhom na úhradu zvýšených výdavkov alebo náhradu úbytku príjmov. Pokiaľ sa týmito návrhmi zakladajú trvalé alebo viacročné rozpočtové nároky, uvádza sa v ich odôvodnení očakávaný finančný dosah aj v nasledujúcich rokoch alebo celková finančná náročnosť navrhovaných opatrení alebo programov.

(2) Navrhovateľ prerokuje tieto dôsledky vopred s príslušným ministerstvom financií.

Splnomocnenie**§ 39**

Minister financií Československej socialistickej republiky sa splnomocňuje, aby

- a) schvaľoval až do výšky určenej vládou Československej socialistickej republiky štátne záruky, najmä za úvery poskytované štátnym podnikom a iným štátnym organizáciám štátnymi peňažnými ústavmi, ako aj návratné finančné výpomoci zo štátneho rozpočtu federácie,
- b) robil opatrenia potrebné na prekonanie dočasnej nezhody medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu federácie.

§ 40

(1) Federálne ministerstvo financií vydá všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 9 ods. 3, § 30 ods. 4 a § 7 ods. 2.

(2) Federálne ministerstvo financií spolu s ministerstvami financií, cien a miezd republík vydajú všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 20 ods. 3, § 22 ods. 2, § 25 ods. 4 a § 26 ods. 2.

(3) Federálne ministerstvo financií po dohode s ministerstvami financií, cien a miezd republík vydá všeobecne záväzný právny predpis na vykonanie § 1 ods. 5 a § 15 ods. 2.

Záverečné ustanovenia

§ 41

Zrušuje sa:

1. zákon č. 134/1970 Zb. o pravidlách štátneho rozpočtu československej federácie a o zásadách hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami štátnych rozpočtov federácie a republík (rozpočtové pravidlá),
2. § 3 zákona č. 114/1985 Zb. o štátnom rozpočte československej federácie na rok 1986.

§ 42

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1990.

Husák v. r.

Indra v. r.

Adamec v. r.

- 1) Napríklad zákon č. 172/1989 Zb. o poľnohospodárskej dani.
- 2) Napríklad zákon č. 53/1966 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu v znení zákona č. 75/1976 Zb. (úplné znenie č. 124/1976 Zb.).
- 3) Nariadenie ministra financií č. 78/1958 Zb., ktorým sa určujú arbitrážne poplatky.
Vyhláška Federálneho ministerstva financií, Ministerstva financií, cien a miezd ČSR a Ministerstva financií, cien a miezd SSR č. 231/1988 Zb. o správnych poplatkoch.
- 4) § 24 zákona č. 194/1988 Zb. o pôsobnosti federálnych ústredných orgánov štátnej správy.
- 5) § 60 ods. 1 Hospodárskeho zákonníka.
- 6) § 60 ods. 2 Hospodárskeho zákonníka.
- 7) § 62 Hospodárskeho zákonníka.
- 8) Napríklad zákon č. 39/1980 Zb. o vysokých školách, zákon Českej národnej rady č. 108/1987 Zb. o pôsobnosti orgánov veterinárnej starostlivosti Českej socialistickej republiky, zákon Slovenskej národnej rady č. 110/1987 Zb. o pôsobnosti orgánov veterinárnej starostlivosti Slovenskej socialistickej republiky, zákon Českej národnej rady č. 36/1973 Zb. o orgánoch geodézie a kartografie, zákon Slovenskej národnej rady č. 39/1973 Zb. o orgánoch geodézie a kartografie.

